

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 376/2017-22

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 12. septembra 2017 v senáte zloženom z predsedu Sergeja Kohuta, zo sudkyne Jany Baricovej a sudcu Rudolfa Tkáčika v konaní o sťažnosti [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Michalom Antalom, Hlavná 13, Trnava, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Malacky v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 159/2003 takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDACTED] na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Malacky v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 159/2003 porušené boli.

2. [REDAKOVANÉ] priznáva primerané finančné zadost'učinenie v sume 5 000 € (slovom päťtisíc eur), ktoré je Okresný súd Malacky p o v i n n ý vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

3. Okresný súd Malacky je p o v i n n ý uhradiť [REDAKOVANÉ] trovy konania v sume 459,33 € (slovom štyristopäťdesiatdeväť eur a tridsaťtri centov) na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Michala Antala, Hlavná 13, Trnava, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením sp. zn. III. ÚS 376/2017 z 12. júna 2017 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Malacky (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 159/2003 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

2. Sťažovateľ v sťažnosti okrem iného uviedol, že *«som od 11. 7. 2003 v pozícii obžalovaného v konaní vedenom na OS Malacky pod sp. zn. 1T/159/2003.*

Predmetné trestné konanie sa sprvoti viedlo formálne bez prieťahov a dňa 15. 3. 2004 bol vydaný vo veci rozsudok, ktorý bol následne potvrdený Krajským súdom dňa 10. 6. 2006 (odvolací súd iba zmenil prvostupňový rozsudok vo výroku o treste). Podstatnou skutočnosťou v celej veci je to, že počas celého konania som požadoval

vykonanie dôkazu - znalecké dokazovanie z odboru písomoznalectvo, keďže som tvrdil, že zmluvy, ktoré ma mali „usvedčovať“ som nepodpísal. Súd však tak neučinil a uznal ma za vinného. Následne, v civilnom konaní vedenom na OS Skalica sp. zn. 3Cb/283/2008 (v ktorom sa poškodený z vyššie uvedeného trestného konania voči mne domáhal náhrady škody) bol vykonaný znalecký posudok z odboru písomoznalectvo, ktorým bolo preukázané, že predmetné zmluvy som skutočne ja nepodpisoval. Následne som na OS Malacky dňa 25. 1. 2012 podal návrh na obnovu trestného konania.

O mojom návrhu na obnovu konania Okresný súd rozhodol až dňa 16. 10. 2013, t. j. takmer za dva roky, pričom môjmu návrhu vyhovel a obnovu konania povolil.

V danom povolenom konaní zostal Okresný súd zase vyše roka nečinný a až dňa 24. 11. 2014 pridelil vec trestnému sudcovi.

Dňa 19. 1. 2015 sa uskutočnilo prvé hlavné pojednávanie, t. j. až po troch rokoch od môjho návrhu na obnovu konania.

Dňa 9. 2. 2015 sa uskutočnilo hlavné pojednávanie a toto sa odročilo bez prejednania veci, keďže sa nedostavili svedkovia. Ďalšie hlavné pojednávanie Okresný súd vykonal až po vyše roku dňa 7. 3. 2016, z ktorého sa ospravedlnila moja obhajkyňa. Ďalšie pojednávanie sa uskutočnilo dňa 30. 5. 2016, ktoré bolo odročené na neurčito. Dňa 16. 8. 2016 ma súd predvolal na pojednávanie na deň 26. 9. 2016.“

Sťažovateľ ďalej uviedol: „Nazdávam sa, že Okresný súd Malacky ako porušovateľ mojich vyššie uvedených práv nemôže zdôvodňovať zdlhavosť konania zložitou veci. Daná trestná vec nie je právne a ani skutkovo vôbec náročná. Viaceré skutočnosti, ktoré skomplikovali predmetné konanie (nedostavovanie sa svedkov na pojednávanie a pod) možno pripísať na vrub toho, že predmetné konanie tak dlho trvá a súd v ňom nekoná rýchlo a efektívne. Rozhodne sa teda nazdávam, že právnou a skutkovou zložitou veci nemožno ospravedlniť neefektívne a pomalé konanie okresného súdu, ako i to, že toto konanie doposiaľ, t. j. po viac ako 13 rokoch, nie je skončené.

Pokiaľ ide potom o druhé kritérium, ktoré sa uplatňuje pri rozhodovaní ústavného súdu vo veci posudzovania zbytočných prietáhov a porušovania práva účastníkov konania podľa Čl. VI. ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd tvrdím, že ja, sťažovateľ, som nezavdal príčinu k tomu, že vo veci nebolo doposiaľ právoplatne rozhodnuté.

V súvislosti s postupom súdu dávam do pozornosti ústavného súdu najmä skutočnosť, že okresný súd v období od 25. 1. 2012 do 16. 10. 2013 a od 16. 10. 2013 do 19. 1. 2015 fakticky vôbec nekonal, pričom túto jeho nečinnosť nie je možné ničím zdôvodniť. Zároveň uvádzam, že okresný súd mohol potrebe obnovy konania a tým aj predĺžovaniu celej veci zabrániť tým, že by rešpektoval moje právo na obhajobu a dodržal zásadu spravodlivého konania a vykonal mnou od počiatku navrhovaný dôkaz - znalecký posudok z odboru písmaoznalectvo.

Vzhľadom na hore uvedené a doterajšiu dĺžku súdneho konania, v ktorom sa rozhoduje o mojej vine, je z ústavnoprávneho hľadiska neakceptovateľné, aby som musel čakať na právoplatné meritorne rozhodnutie všeobecného súdu takú dlhú dobu.».

Keďže napadnuté konanie nebolo v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu právoplatne skončené, sťažovateľ sa domáha, aby ústavný súd rozhodol, že postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 159/2003 bolo porušené jeho základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ďalej navrhuje, aby ústavný súd prikázal okresnému súdu konať v napadnutom konaní bez zbytočných prietáhov a aby mu priznal finančné zadosťučinenie v sume 15 000 €, ako aj úhradu trov konania.

3. Okresný súd sa na základe výzvy ústavného súdu vyjadril k sťažnosti prípisom sp. zn. Spr. 2143/17 (doručeným ústavnému súdu 20. júla 2017), v ktorom sa okrem iného uvádza: „*Tvrdenie sťažovateľa, že konanie trvá 13 rokov je zavádzajúce a ide o evidentný pokus mystifikovať Ústavný súd.*

V skutočnosti ohľadne osoby sťažovateľa prebiehali na tunajšom súde 3 samostatné konania.

I. Prvé konanie sp. zn. 1T 159/2003 začalo dňa 11. 7. 2003 podaním obžaloby na obvineného sťažovateľa pre trestný čin podvodu spolupáchatelstvom podľa § 9 ods. 2, § 250 ods. 1 Tr. zák. účinného do 31. 12. 2005. Rozsudkom tunajšieho súdu, sp. zn. 1T 159/03 z 15. 3. 2004 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Bratislava, sp. zn. 9 To 118/04 z 10. 6. 2004 bol sťažovateľ uznaný vinným zo žalovaného trestného

činu a odsúdený k podmienenému trestu odňatia slobody. Predmetné konanie trvalo 11 mesiacov.

II. Ďalšie samostatné konanie začalo na tunajšom súde 25. 1. 2012, kedy sťažovateľ podal návrh na obnovu konania vo veci sp. zn. 1T 159/2003. Vec bola zapísaná pod sp. zn. 1Nt 1/2012.

Uznesením súdu z 16. 10. 2013, právoplatným 22. 10. 2013 bola obnova konania sťažovateľovi povolená a pôvodné rozhodnutia vo veci zrušené. Predmetné konanie trvalo 1 rok a 8 mesiacov.

III. Napokon tretie samostatné konanie začalo pridelením veci náhradnému zákonnému sudcovi 24. 11. 2014 (pôvodná zákonná sudkyňa bola dočasne pridelená na Krajský súd Bratislava) pod sp. zn. MA 1T 159/03.

Keďže trestné konanie začalo odznovu, bolo vo veci vykonaných 7 hlavných pojednávaní v dňoch 19. 1. 2015, 9. 2. 2015, 7. 3. 2016, 30. 5. 2016, 20. 6. 2016, 26. 9. 2016, 24. 10. 2016 a 21. 11. 2016, kedy bol vyhlásený oslobodzujúci rozsudok.

Konanie bolo v podstate plynulé až na časový úsek medzi hlavnými pojednávaniami 9. 2. 2015 - 7. 3. 2016, t. j. viac ako rok. K tomu treba uviesť, že rozhodujúci svedkovia, ktorí mali byť vypočutí v prospech sťažovateľa ako obžalovaného boli nedostupní, muselo byť vyhlásené policajné pátranie, až bol jeden svedok vypátraný v cudzine a napokon vypočutý pred súdom.

Vec bola právoplatne skončená rozsudkom z 21. 11. 2016, ktorým bol sťažovateľ podľa § 285 písm. c/ Tr. por. oslobodený spod obžaloby. Konanie trvalo 2 roky.

K sťažnosti sťažovateľa je ďalej potrebné uviesť, že z jeho podania nie je zrejmé, ktoré z troch samostatných konaní vlastne napáda, (sp. zn. 1T 159/03, 1Nt 1/2017, MA 1T 159/03). Zavádzanie sťažovateľa, že konanie trvá 13 rokov neobstojí ani v prípade, ak by sa spočítala doba trvania všetkých troch samostatných konaní, čo predstavuje 4 a ½ roka. Tieto konania však nemožno zlučovať do jedného konania, keďže každé z nich má odlišný procesný charakter, aj iné spisové značky, navyše v období od 10. 6. 2004 do 25. 1. 2012, t. j. viac ako 7 a ½ roka žiadne konanie proti sťažovateľovi nebolo vedené. Tvrdenie, že aj v tomto období došlo k prieťahom v konaní (celkove 13 rokov) je potrebné odmietnuť ako zrejmu konfabuláciu.

Pokiaľ by sťažovateľ po upresnení označil, že jeho sťažnosť smeruje proti konaniu sp. zn. MA 1T 159/2003, ktoré trvalo najdlhšie (2 roky), zdôrazňujem, že vyhlásené policajné pátranie po svedkoch bolo na prospech sťažovateľa a práve na podklade takto vykonaných dôkazov bol spod obžaloby oslobodený. Protirečivosť sťažnosti sťažovateľa je práve v tom, že to bol sťažovateľ, ktorý sa domáhal dokazovania, ktoré by ho zbavilo viny.“

4. K vyjadreniu okresného súdu sťažovateľ zaujal stanovisko podaním doručeným ústavnému súdu 7. augusta 2017, v ktorom sa okrem iného uvádza: *«Predseda Okresného súdu vo svojom stanovisku formalizuje celú záležitosť tvrdiac, že v mojom prípade išlo o tri samostatné konania, ktoré spolu trvali „len“ 4 a pol roka a tieto vraj nemožno stotožniť, keďže majú mať „odlišný procesný charakter“.*

Z uvedenými tvrdeniami nemožno súhlasiť, tieto sú účelové a značne formalizované.

Podstatou celej veci je to, že porušovateľ mojich práv už v počiatku konania odmietol vykonať mnou navrhnutý dôkaz, čo spôsobilo, že k oslobodzujúcemu rozsudku som sa dopracoval až po viac ako 13-tich rokoch. Konanie sa zároveň vyznačuje rôznymi úsekmi nečinnosti súdu (ktoré sú v spisovej dokumentácii tohto konania už dostatočne opísané).

Na základe pochybenia súdu som preto s podaním návrhu na obnovu konania musel čakať až do preukázania mojich tvrdení v civilnom konaní (nemal som prostriedky a ani možnosť dať vypracovať súkromný znalecký posudok z odboru písomoznalctvo). Týmto súd spôsobil veľmi dlhú dobu právnej neistoty a psychickej záťaže. Z uvedeného dôvodu mám za to, že do doby, počas ktorej súd konal s prietiahmi započítať celú dobu od začatia konania až do skončenia konania 1 T/159/2003.

Pokiaľ ide o tvrdenia, podľa ktorých nie je jasné, ktoré konanie svojou sťažnosťou napádam, tak tvrdím, že to nie je pravda. Konanie 1 T/159/2003 pred a po jeho obnove predstavuje to isté súdne konanie (čo vyplýva i zo samotného výkladu inštitútu „obnovy konania“, na základe ktorého sa „znovuotvára“ už právoplatne skončené konanie).»

5. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože dospel k názoru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

6. Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Sťažovateľ sa svojou sťažnosťou okrem iného domáha vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov.

8. Sťažovateľ zároveň namieta aj porušenie čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa ktorého každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

9. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, IV. ÚS 105/07, IV. ÚS 90/2010).

10. Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (čo platí, aj pokiaľ ide o čl. 6 ods. 1 dohovoru) vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou „Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstráni. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu.“ (m. m. IV. ÚS 221/04). Priznanie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov

zakladá povinnosť súdu aj sudcu na organizovanie práce tak, aby sa toto právo objektívne realizovalo (II. ÚS 21/01).

11. Základnou povinnosťou súdu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník konania obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

12. Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva má obvinený právo na to, aby o jeho trestnom obvinení bolo rozhodnuté v primeranej lehote. Toto právo je integrálnou súčasťou práva na spravodlivý proces. Podmieňuje priamo spravodlivý charakter konania tým, že zabraňuje strate dôkazov alebo oslabeniu ich dôkaznej hodnoty. Bráni tiež tomu, aby obvinený bol príliš dlho vystavený zásahom do svojich práv a slobôd a neistote o svojom osude (rozsudok ESLP vo veci Wemhoff v. Nemecko z 27. 6. 1968).

13. Pokiaľ ide o primeranosť lehoty, v ktorej má byť vec obvineného prerokovaná, je pojem „primeraná lehota“ relatívny. Primeranosť doby konania sa posudzuje podľa konkrétnych okolností prípadu (napr. rozsudok ESLP vo veci König v. Nemecko z 28. 6. 1978).

14. Pri posudzovaní, či vo veci došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (IV. ÚS 26/02) zohľadnil tri základné kritériá, ktorými sú povaha konania, teda právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka konania a spôsob, akým súd vo veci postupoval. Povahou konania treba rozumieť nielen jeho zložitosť alebo naopak jednoduchosť na jednej strane, ale aj jeho význam pre obvineného na strane druhej.

15. Pokiaľ ide o význam veci pre sťažovateľa, vo všeobecnosti platí, že doba trestného konania sa posudzuje prísnejšie než doba konania v občianskoprávných veciach, a to vzhľadom na dôsledky trestného konania pre obvineného [obmedzenie práv a slobôd,

vplyv na povest', postavenie v zamestnaní a pod. (napr. rozsudok ESLP vo veci Bagetta v. Taliansko z 25. 6. 1987).

16. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu pre naplnenie základného práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy nestačí, aby štátne orgány (napr. všeobecné súdy) vec len prerokovali, prípadne vykonali rôzne úkony (bez ohľadu na ich počet) a právoplatne nerozhodli (napr. I. ÚS 118/02).

17. Pokiaľ ide o právnu a faktickú zložitosť veci, ústavný súd po oboznámení sa so sťažnosťou a vyjadreniami účastníkov konštatuje, že vec zo skutkového, ale ani z právneho hľadiska nevykazuje črty mimoriadnej zložitosti. Ústavný súd zastáva názor, že v okolnostiach danej veci pri sústredenejšom a najmä efektívnejšom postupe okresného súdu bolo možné postupovať tak, aby bol čo najskôr odstránený stav právnej neistoty sťažovateľa. Ústavný súd napokon poznamenáva, že ani okresný súd na zložitosť veci vo svojom vyjadrení k sťažnosti nepoukázal.

18. Pokiaľ ide o správanie sťažovateľa v preskúmvanej veci, ústavný súd nezistil také skutočnosti, ktoré by v súvislosti s prieťahmi bolo potrebné pripísať na ťarchu sťažovateľa. Ani okresný súd vo vyjadrení k sťažnosti na takéto skutočnosti nepoukázal, no na druhej strane uviedol, že podľa jeho názoru je nesprávny názor sťažovateľa, že napadnuté konanie trvá 13 rokov, a že toto tvrdenie „*je zavádzajúce a ide o evidentný pokus mystifikovať ústavný súd*“. S týmto konštatovaním okresného súdu ústavný súd nesúhlasí a poukazuje na svoju argumentáciu uvedenú v nasledujúcej časti (hodnotenie postupu okresného súdu v napadnutom konaní).

19. Napokon, ústavný súd hodnotil postup okresného súdu v napadnutom konaní. Zo sťažnosti a k nej pripojených príloh, z vyjadrení účastníkov a zo skutočností zistených na okresnom súde vyplýva, že sťažovateľ na základe rozsudku okresného súdu sp. zn. 1 T 159/2003 z 15. marca 2004 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 9 To 118/2004 z 10. júna 2004 bol uznaný vinným zo spáchania trestného činu podvodu spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2 a § 250 ods. 1 Trestného zákona účinného

do 31. decembra 2005. Sťažovateľ bol uznaný za vinného bez toho, aby okresný súd pripustil vykonanie znaleckého dokazovania znalcom z odboru grafológie, ktorého sa s cieľom preukázania nevinoty sťažovateľ opakovane domáhal.

Z nasledujúceho civilného konania o náhradu škody vedeného poškodeným proti sťažovateľovi na Okresnom súde Skalica pod sp. zn. 3 Cb 283/2008, v rámci ktorého bolo vykonané znalecké dokazovanie grafológom, vyplynulo, že zmluvu o úvere, ktorá bola použitá ako dôkaz v napadnutom konaní, sťažovateľ skutočne nepodpísal.

Na základe uvedeného sťažovateľ podal na okresnom súde 25. januára 2012 návrh na povolenie obnovy konania vedeného pod sp. zn. 1 T 159/2003.

Okresný súd akceptujúc obsah znaleckého posudku vypracovaného znalcom – grafológom v rámci civilného konania uznesením sp. zn. 1 Nt 1/2012 zo 16. októbra 2013 rozhodol, že sa povoľuje obnova konania v trestnej veci vedenej okresným súdom proti sťažovateľovi pod sp. zn. 1 T 159/2003 (napadnuté konanie) a že sa zrušuje vo výroku o vine a treste rozsudok okresného súdu sp. zn. 1 T 159/2003 z 15. marca 2004 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 9 To 118/2004 z 10. júna 2004 a zrušujú sa aj všetky rozhodnutia obsahovo nadväzujúce na zrušené rozhodnutia.

Po pridelení veci zákonnému sudcovi (24. november 2014) po uskutočnení siedmich hlavných pojednávaní uskutočnených v priebehu rokov 2015 a 2016 okresný súd rozsudkom sp. zn. MA 1 T 159/2003 z 21. novembra 2016 rozhodol, že „*podľa § 285 písm. e) Tr. por.*“ sťažovateľa „*spod obžaloby Okresného prokurátora Malacky Pv 776/2002 zo dňa 11. 07. 2003 pre trestný čin podvodu spolupáchatelstvom podľa § 9 ods. 2 k § 250 ods. 1 Tr. zákona... oslobodzuje*“.

Napadnuté konanie bolo teda 21. novembra 2016 právoplatne skončené.

20. Ústavný súd hodnotiac uvedený priebeh napadnutého konania v štádiu po povolení jeho obnovy a berúc do úvahy aj časť konania do doby, keď okresný súd rozsudkom z 15. marca 2004 uznal sťažovateľa vinným zo spáchania trestného činu podvodu spolupáchatelstvom, konštatuje, že postup okresného súdu vo veci bol neefektívny a nesústredený.

21. Ústavný súd zastáva názor, že zásadným pochybením postupu okresného súdu v napadnutom konaní bolo nepripustenie vykonania znaleckého dokazovania znalcom z odboru grafológie, ktorého sa sťažovateľ opakovane domáhal.

Týmto pochybením bola následne vyvolaná aj nutnosť ďalšieho postupu vo veci, čím došlo nepochybne k zásadnému a zbytočnému predĺženiu napadnutého konania, ktoré bolo z hľadiska princípu elementárnej spravodlivosti potrebné posúdiť a vyhodnotiť ako jeden celok.

22. Ústavný súd v uvedenej súvislosti poznamenáva, že pri komplexnom hodnotení napadnutého konania rešpektoval svoju predchádzajúcu judikatúru (napr. II. ÚS 253/06), podľa ktorej na konanie pri rozhodovaní o návrhu na povolenie obnovy konania nie je aplikovateľný čl. 48 ods. 2 ústavy v časti týkajúcej sa základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, pretože nejde o rozhodovanie v merite veci (rozhodovanie o vine či nevine sťažovateľa, resp. o oprávnenosti trestného obvinenia proti nemu).

23. Podľa názoru ústavného súdu aj po odrátaní doby, keď okresný súd rozhodoval o povolení obnovy konania, je celková dĺžka napadnutého konania, počas ktorej bol sťažovateľ v právnej neistote, z ústavnoprávneho hľadiska neudržateľná a neakceptovateľná.

24. Berúc do úvahy všetky uvedené skutočnosti a okolnosti veci, najmä skutočnosť, že v čase podania sťažnosti ústavného súdu právna neistota sťažovateľa pre neho v takej citlivej veci pretrvávala, ústavný súd dospel k záveru, že okresný súd svojím postupom v napadnutom konaní porušil základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

III.

25. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak porušenie základných práv podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

26. Ústavný súd aj napriek záveru, že postupom okresného súdu v napadnutom konaní došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, neprikázal okresnému súdu, aby vo veci konal bez zbytočných prieťahov, pretože napadnuté konanie bolo právoplatne skončené rozsudkom z 21. novembra 2016. Vzhľadom na uvedené ústavný súd návrhu sťažovateľa uplatnenom podľa § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde nevyhovel (bod 4 výroku tohto nálezu).

27. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

28. Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

29. Sťažovateľ sa domáha priznania finančného zadosťučinenia v sume 15 000 € z dôvodov uvedených vo svojej sťažnosti. Poukázal najmä na dlhodobý stav právnej neistoty vyvolaný postupom okresného súdu v napadnutom konaní.

30. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04). Podľa názoru ústavného súdu v tomto prípade prichádza do úvahy priznanie finančného zadosťučinenia. Pri určení finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádza zo zásad spravodlivosti aplikovaných Európskym

súdom pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadostučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

31. S prihliadnutím na dĺžku napadnutého konania a berúc do úvahy konkrétne okolnosti danej veci, najmä dĺžku právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľ nachádzal, ústavný súd považoval priznanie sumy 5 000 € za primerané finančné zadostučinenie podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde.

IV.

32. Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľa, ktoré mu vznikli v dôsledku jeho právneho zastúpenia v konaní o ústavnej sťažnosti advokátom JUDr. Michalom Antalom. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

33. Ústavný súd pri rozhodovaní o priznaní trov konania vychádzal pri prvých dvoch úkonoch právnej služby z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za I. polrok 2015, ktorá bola 858 €, a pri treťom úkone právnej služby z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za I. polrok 2016, ktorá bola 884 €.

34. Úhradu priznal za tri úkony právnej služby (prevzatie, prípravu zastúpenia, podanie sťažnosti a stanovisko k vyjadreniu okresného súdu) v súlade s § 1 ods. 3, § 11 ods. 3 a § 13a ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Úhrada za dva úkony právnej služby vykonané v roku 2016 a za jeden úkon právnej služby vykonanej v roku 2017 predstavuje spolu s režijným paušalom (2 x 8,85 € a 1 x 8,84 €) sumu 459,33 €. Trovy právneho zastúpenia teda boli priznané v celkovej sume 459,33 €.

35. Priznanú úhradu trov konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet advokáta JUDr. Michala Antala, Hlavná 13, Trnava, v lehote uvedenej v bode 3 výroku tohto nálezu.

36. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou nálezu uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. septembra 2017